

UGSEAD
Uluslararası Güzel Sanatlar Eğitimi Araştırmaları Dergisi
International Journal of Research in Fine Arts Education

<http://ugsead.penpupublishing.net>

Batı Sanatı Tarihi Dersinde Dramanın Bir Öğretim Yöntemi Olarak Kullanılmasının Öğrenci Başarısına Etkisi (Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı Örneği) *

Impact of Making Use of Drama As a Teaching Method in The History of Western Art Lesson Onto The Students' Success (Sample of Art Teaching Department)

Dr. Selin Güneşan

Önerilen Atıf: Güneşan, S. (2018). Batı Sanatı Tarihi Dersinde Dramanın Bir Öğretim Yöntemi Olarak Kullanılmasının Öğrenci Başarısına Etkisi (Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı Örneği). *Uluslararası Güzel Sanatlar Eğitimi Araştırmaları Dergisi (UGSEAD)*, 1(1), 67-83.

Geliş Tarihi: 18 Aralık 2018
Kabul Tarihi: 29 Aralık 2018
Çevrimiçi Yayın Tarihi: 30 Aralık 2018

Anahtar kelimeler:

Sanat Tarihi, Batı Sanatı Tarihi, Drama, Akademik Başarı

ÖZET

Araştırmanın amacı Batı Sanatı Tarihi dersinde alternatif bir öğretim yöntemi olarak dramanın kullanılmasının öğrenci başarısına bir etkisi var mıdır? sorusuna cevap aramaktır. Araştırmanın çalışma grubunu 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı 2. sınıfta lisans eğitimi gören ve Batı Sanatı Tarihi dersini alan toplam 20 öğrenci oluşturmaktadır. Batı Sanatı Tarihi dersi kapsamında Barok resim sanatı ile sınırlandırılan araştırma, ön test-son test modeline dayanmaktadır. Öğrencilerin hazırbulunuşluklarını ölçmek amacıyla uygulama (Drama Yöntemi) öncesi ön test, dönem sonunda ise drama yönteminin öğrencilerin başarılarına olan etkisini ölçmek amacıyla son test yapılmıştır. Son testin ardından öğrencilerin yönetime yönelik memnuniyetlerini ölçmek amacıyla memnuniyet anketi uygulanmıştır. Yapılan araştırma sonucunda; öğrencilerin Batı Sanatı Tarihi dersi kapsamında verilen Barok resim sanatı konusuna hazırbulunuşluklarının düşük olduğu saptanırken; son test ve fark sonuçlarına göre Batı Sanatı Tarihi dersinde bir öğretim yöntemi olarak kullanılan dramanın öğrencilerin başarılarında oldukça ciddi bir artışa neden olduğu tespit edilmiş ve bu bulgudan hareketle dramanın düz anlatım yönteminden daha etkili bir öğretim yöntemi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin memnuniyet anketine vermiş oldukları cevaplardan da drama yöntemiyle yapılan öğretimin başarıları ve düşünceleri üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu saptanmıştır.

© UGSEAD All rights reserved

Received: 18 December 2018
Accepted: 29 December 2018
Online Release: 30 December 2018

Keywords:

History of Art, History of Western Art, Drama, Academic Success

ABSTRACT

The purpose of the research is to seek for an answer to the question whether the use of drama in the History of Western Art Lesson as a teaching method has any impact on to the students' successes. Study group of the research is composed of a total of 20 Grade-2 undergraduate students studying Art Teaching (Major) at the Fine Arts Education Department of Gazi Teachers' College of Gazi University in the educational year of 2013-14. Having been limited with the art of Baroque painting within the scope of the History of Western Art Lesson, the research is based on pretest-posttest model. While pretest was made prior to implementation (Drama Method) in order to assess the attendance of the students, posttest was made at the end of the semester in order to assess the impact of the drama method onto the students' successes. Following the posttest, a satisfaction questionnaire was applied in order to assess the students' satisfaction from the method in question. As a result of the conducted research, despite the students' low attendance to the subject of Baroque painting being taught within the scope of the History of Western Art Lesson, the use of drama as a teaching method in the History of Western Art Lesson was found to have brought about a critical increase in the students' successes, it was thereby concluded that, drama was a far more effective method of teaching

* Bu çalışma, 2018 yılında Ankara'da gerçekleştirilen II. Uluslararası Sanat Eğitimi Araştırmaları Sempozyumu'nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

than the direct instruction method. Students' answers to the satisfaction questionnaire, too, reinforced our conclusion that, teaching made by means of drama method had a positive impact on their successes and thoughts..

© UGSEAD All rights reserved

Giriş

Sanat tarihi eğitimi, bireylerin kendi kültürel miraslarını öğrenmeleri, onları koruma konusunda bilinçlenmeleri ve aynı zamanda farklı kültürler hakkında da bilgi sahibi olmalarını sağlaması bakımından sanat eğitiminde oldukça önemli bir rol oynamaktadır. Uygarlık tarihinin en somut verilerinden biri olan sanat eserini ve onun yaratım sürecini araştırarak analiz eden sanat tarihini öğretmenin amacı dönemlere ait gerek mimari gerekse resim, heykel vb. gibi sanat eserlerini tanıtarak zengin ve bir o kadar değerli kültür varlıkları hakkında öğrencilerde farkındalık yaratmak ve kültürel mirasın kalıcılığının sağlaması için kuşaklar arasında bir köprü görevi görmektedir. Kırıçoğlu (2005, s. 136) da sanat tarihi öğretmenin amacının öğrenciye yaşayan, canlı bir sanat tarihi bilinci kazandırmak olduğunu altını çizmekte ve böyle bir sanat tarihi öğretiminin; sanatı tanımak, öğrenmek ve seçmek için bir birikim sağlayacağı gibi öğrencilere yeni biçimler yaratmada da temel oluşturacağı düşüncesiyle sanat tarihi eğitiminin önemine dikkat çekmektedir.

Bilgiye ulaşmanın gittikçe daha da kolaylaştığı ve akılda tutmak için ezberci yaklaşımın bir öneminin kalmadığı günümüzde tüm alanlarda yaşandığı gibi klasik eğitim-öğretim yöntemleriyle öğrencilere sanat tarihini sevdirebilmek oldukça zorlaşmakta ve sanat eğitimcileri “neyi, nasıl öğretiliyim?” gibi sorularla baş başa kalabilmektedir. Yerleşik ve tekdüze bir eğitim sistemi ile yürütülen sanat tarihi eğitimi, iletişim ve etkileşimin olmadığı sadece görsellerle desteklenen öğretim yöntemleriyle öğrenciye kalıcı olmayan salt bilginin aktarımını sağlamaktan öteye gidememekte ve bu nedenle asıl amacını yerine getirememektedir. Kırıçoğlu (2005, s. 136)’nın da belirttiği gibi sanat tarihi öğretmenin amacı öğrenciye ne kuru bir uygarlık tarihi öğretmek ne de kronolojik bir sıralama içinde sanatın tarihine yaklaşmaktır. 2004 yılında gerçekleştirilen Sanat Tarihi Eğitiminin İrdelenmesi isimli sempozyumda yer alan o dönemin Sanat Tarihi bölümü lisans öğrencilerinden Karacan (2004, s. 36) da sanat tarihi eğitimine öğrenci gözüyle eleştirel bir bakış açısıyla yaklaşarak sunduğu bildirisinde, derslerde bilginin dıaialr (görseller) eşliğinde verilerle öğrencilere bahsi geçen eseri tanıma fırsatı sunulduğunu ancak bu durumun öğrenciyi söylenenleri görsel malzemeyle bütünleştirip kaydeden bir makineye çevirdiğini belirtmektedir. Karacan, ayrıca derste anlatılanların cümle cümle birebir yazdırılarak işlenmesinin de sanat tarihi eğitimini sekteye uğrattığını bu durumun da öğrencilerin karşılaştırma ve yorumlama yapmalarını engellediğini ifade etmektedir. Kırıçoğlu ve Stokrocki (1997, s. 1.31) de sanat tarihi öğretiminde karşılaşılan en önemli sorunun sanat tarihinin öğrenciyi sıkıcı ve tepkisiz bırakan öğretim biçimi olduğunu belirtmektedir. Bu durum öğrenciyi pasifleştiren mevcut klasik yöntemin dar kalıplarından çıkarılarak sorgulanmasına, öğrencilerin etkili iletişim kurmalarını ve öğrendiklerinden haz almalarını sağlayacak yeni öğretim yöntemleri arayışlarının oluşmasına sebep olmaktadır. Arel (2004, s. 5) de sanat tarihi eğitiminin bizde gereksindirdiği başlıca entelektüel çabanın, kendisine bugüne kadar dayatılan kalıpları sorgulamak ve gerekiyorsa o kalıpların dışına çıkmak olduğunu belirtmekte ve sanat tarihi eğitiminin çağdaşlaşması için bir sanat yapıtının içinde yer aldığı ortamı tanımaya yardımcı olacak başka disiplinlerle işbirliğine girecek esnekliğe kavuşturulması gerektiğinin altını çizmektedir.

Gelişmiş ülkelerde hem bir öğretim yöntemi hem de tek başına bir disiplin olarak kabul gören ve ülkemizde de yaygınlaşmaya başlayan drama, sanat tarihi eğitimi ile işbirliği yapabilecek öğretim yöntemlerinden biridir. Yunanca “dram”dan türetilmiş olan drama kavramının tam bir Türkçe karşılığının bulunmadığını belirten San (1990, s. 573) dramatik ya da dramanın, insanın her türlü eylem ve ediminde bulunduğunu ifade etmektedir. Bolton’a göre drama “somut ve soyut olanı; genel ve özel olanı; öznel ve nesnel olanı; sanatsal ve eğitsel olanı bir arada bulundurma kapasitesine sahip bir ortam oluşturabildiği için etkili bir öğrenme aracıdır” (Aktaran Sağlam, 2006: 62). Bilgi edinmede dramayı faydalı bir araç olarak gören Bolton, drama dersinin hem eğitim hem de sanatın beklentilerini karşılayacak biçimde yapılandırıldığında, öğrenme/öğretme deneyiminin daha etkili olacağını ifade etmektedir (Aktaran Çelik & Öztürk, 2013, s. 5). 1993 yılının Kasım ayında Türk Eğitim Derneği tarafından gerçekleştirilen “Yaratıcılık ve Eğitim” konulu XVII. eğitim toplantısında sunduğu bildirisinde gelişmiş ülkelerde dramanın, eğitimde sıklıkla kullanılmasının temelini oyunun gücüne bağlayan San (1993, s. 93) eğitimde dramanın, bir disiplin ve yöntem olarak oyun’un gücünü eğitime eylemine sokan ve oyun kuramlarından yola çıkarak eğitimde drama kuramlarını geliştiren pedagojik bir uzmanlık alanı olduğunu belirtmektedir.

Tüm duyulara hitap eden drama, öğrencilerin aktif olarak öğrenme sürecinde yer almalarını sağlayarak onları ezberci yaklaşımdan uzaklaştırmakta, araştıran, düşünen, eleştiren, sorgulayan bir eğitim sürecine yönlendirmekte ve sanat eserini oluşturulduğu döneme ait şart ve koşullara göre değerlendirmelerini sağlamaktadır. Buradan hareketle dramanın yaşatarak eğitime, yaşayarak öğrenme yöntemi olduğu söylenebilir. San (1990, s. 574) da grup çalışmaları biçiminde yürütülen drama etkinliklerinde oyun eğitilimcisinin (dram pedagoğu) doğru yönlendirmeleriyle bireylerin, konu ya da konuları grup içi etkileşim yoluyla yaşayarak öğrendiğini ifade etmektedir. Bahsi geçen eğitsel amaçların yanında drama yöntemi öğrencilerin kültürel değerler hakkında farkındalıklarını arttırmayı, dil ve iletişim becerilerini geliştirerek sosyalleşmelerini ve kendilerini ifade edebilmelerini sağlamayı, işbirliği ve dayanışma içinde bulunarak sorumluluk duygusu kazanmalarını hedeflemektedir.

Altınova ve Adıgüzel (2012, s. 150)'in de belirttiği gibi “yaratıcı drama özellikle dramaya katılanlara duygusal bir rahatlama ve tehditsiz bir çevrede sosyal becerileri geliştirme ve yapıcı davranışları deneme, işbirliği ve dayanışmayı öğrenme fırsatı verir”.

Yök Tez Veri Tabanında, Ulakbim Sosyal Bilimler Veri Tabanında araştırmanın ana amacına hizmet eden ‘Sanat tarihi, Batı Sanatı tarihi, drama ve akademik başarı’ anahtar kelimeleri ile yapılan taramalar sonucunda dramanın genellikle sanat eğitimine olan katkılarını ölçmek amacıyla ilköğretim ve ortaöğretim görsel sanatlar derslerinde çalışmaların yapıldığı (Bakkaloğlu, N. 2017; Gümüş, G. H. 2017; Terzi, A. 2017; Pat, Ö. 2017); ancak sanat eğitimi veren lisans programlarında bulunan derslerde drama etkinliklerine bir öğretim yöntemi olarak yer verilmesinin öğrencilerin başarıları üzerindeki etkisini ölçmeye ilişkin araştırma konularına yeterince yer verilmediği görülmektedir. Bu bağlamda alternatif bir öğretim yöntemi olarak dramanın Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı 2. sınıfta Roma sanatından başlayarak, orta çağdan günümüzdeki çağdaş uygulamalara kadar Batı’daki sanatsal gelişmeleri kronolojik olarak inceleyen “Batı Sanatı Tarihi” dersinde kullanılmasının öğrencilerin başarılarını nasıl etkileyeceği ve klasik yöntemle karşılaştırıldığında hangisinin daha etkili bir öğretim yöntemi olduğunun araştırılması gerekliliği bu araştırmanın gerekçe ve kapsamını oluşturmaktadır.

Problem durumundan hareketle amacı “Türkiye’de Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dallarında okutulan ‘Batı Sanatı Tarihi’ dersinde dramanın bir öğretim yöntemi olarak kullanılmasının öğrencilerin akademik başarıları üzerinde bir etkisi var mıdır?” sorusuna cevap aramak olan araştırma, alanyazın taraması sonucunda konuyla ilgili çok az sayıda çalışmanın yapılmış olduğunun saptanması nedeniyle alana faydası olacağı; araştırma verilerinden elde edilen bulgularla ulaşılan sonuçların sanat eğitimcilerinin geleneksel öğretim yöntemleri yerine yeni yöntemlere yönelmelerini sağlayacağı ve araştırmacıların bu araştırma konusuyla yakın ya da uzak ilişkili çalışmalarına katkıda bulunacağı düşüncesiyle önemli görülmektedir.

Araştırma 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalında lisans eğitimi gören 2. sınıf öğrencileriyle ve Resim-İş Öğretmenliği Lisans Programı 2. Sınıf, III. Yarıyılında bulunan Batı Sanatı Tarihi dersi ile sınırlandırılmıştır.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın metodolojisine bağlı olarak araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama tekniği ve verilerin analizine yer verilmiştir.

Araştırma amaca yönelik betimsel bir özellik taşımakta ve ön test-son test modeline dayanmaktadır. Ön test-son test modelinde, araştırma kapsamındaki bireyler üzerinde bir uygulama gerçekleştirilerek uygulama (deney) öncesi ve uygulama sonrası yapılan ölçümler karşılaştırılır. Modelde ön testlerin bulunması, grupların uygulama öncesi benzerlik derecelerinin bilinmesine ve son test sonuçlarının buna göre değerlendirilmesine yardım eder (Karasar, 2005: 97).

Araştırmanın çalışma grubunu 2013-2014 eğitim-öğretim yılında, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Ana Bilim Dalı 2. sınıfta lisans eğitimi gören ve Batı Sanatı Tarihi dersini alan toplam 20 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmada veri toplama tekniği olarak akademik başarı testi (ön-son test) ve memnuniyet anketi kullanılmıştır.

Barok resim sanatı ile sınırlandırılan araştırmada dönem özelliklerine, sanatçı ve eserlerine yer verilmiş, drama etkinliği için Barok dönemin önemli ressamlarından Caravaggio'nun “Aziz Thomas'ın Şüphesi” isimli çalışması seçilmiştir. Döneme adını veren Barok'un anlamı ile özellikleri tiyatral bir sunumla ve Caravaggio'nun “Aziz Thomas'ın Şüphesi” isimli çalışması drama yöntemiyle canlandırılmış; dönemin diğer sanatçıları ve eserleri ise öğrencilere düz anlatım yöntemiyle anlatılarak görsellerle desteklenmiştir. Öğrencilerin hazırbulunuşluklarını ölçmek amacıyla uygulama (Drama Yöntemi) öncesi ön test, dönem sonunda ise drama yönteminin öğrencilerin başarılarına olan etkisini ölçmek amacıyla son test yapılmıştır.

Hazırlanan başarı testi gerek ön test gerekse son test için aynı sorular yöneltilerek uygulanmıştır. Başarı testinde toplam 20 soru yer almaktadır. Başarı testinde (ön-son test) 20 sorunun bazıları kapalı uçlu (bireylere seçenek sunulmuş) olup bazıları ise açık uçludur. Son testte, kapalı uçlu sorular ve bu sorulara ait şıkların yerleri değiştirilmiştir. Gerek ön test ve gerekse son test uygulaması sonucunda elde edilen cevaplar doğru, yanlış ve boş şeklinde değerlendirilmiş olup, her bir cevap türü için yüzdelik %'lik hesaplama yapılmıştır.

Uygulama sonrasında öğrencilerin uygulanan yönteme dair görüş ve memnuniyetlerini ölçmek amacıyla 10 sorudan oluşan bir memnuniyet anketi hazırlanmıştır. Memnuniyet anketinde yer alan her bir soru için verilen cevapların yüzdelik (%) sonuçları hesaplanmıştır.

Bulgular ve Yorum

Öğrencilerin Ön Test ve Son Test Başarılarının Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Resim-İş Eğitimi lisans programında öğrenim gören öğrencilerin Batı sanatı tarihi dersinde Barok Resim Sanatı dönemi anlatımında uygulanan drama yöntemine ilişkin başarılarının incelenmesi amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmada, örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin ön ve son testteki sorulara vermiş oldukları doğru, yanlış ve boş cevapların frekans ve yüzde dağılımları Tablo 1 ve Tablo 20 arasında verilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin“Barok’un anlamı nedir?” sorusuna verdikleri cevapların yüzdeler (%) dağılımı

Cevap	ÖN TEST		SON TEST	
	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	17	85	19	95
Yanlış	0	0	1	5
Boş	3	15	0	0
Toplam	20	100	20	100

Tablo 1’deki dağılıma göre araştırmaya katılan öğrencilerin “*Barok’un anlamı nedir?*” sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte %85’inin doğru cevap verdiği ve kalan %15’inin soruyu boş bıraktığı; son testte ise %95’inin doğru, geri kalan %5’inin ise yanlış cevap vermiş olduğu görülmektedir.

Ön testte 1. – son testte ise 2. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %10 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 2. Öğrencilerin “Caravaggio Tarzı (teknigi)’nin temelini aşağıdaki seçeneklerden hangileri oluşturmaktadır?” Sorusuna verdikleri cevapların yüzdeler (%) dağılımı

Cevap	ÖN TEST		SON TEST	
	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	6	30	19	95
Yanlış	1	5	1	5
Boş	13	65	0	0
Toplam	20	100	20	100

Tablo 2’ye göre çalışma grubunda bulunan öğrencilerin “*Caravaggio Tarzı (teknigi)’nin temelini aşağıdaki seçeneklerden hangileri oluşturmaktadır?*” sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte %30’unun doğru, %5’inin yanlış cevap verdiği, geri kalan %65’inin ise soruyu boş bıraktığı; son testte ise %95’inin doğru, %5’inin yanlış cevap verdiği görülmektedir.

Ön testte 2. – son testte ise 5. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %65 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 3. Öğrencilerin“Aşağıdakilerden hangisi ressam Caravaggio’nun çalışmalarından biridir?” sorusuna verdikleri cevapların yüzdeler (%) dağılımı

ÖN TEST	SON TEST
---------	----------

Cevap	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	0	0	17	85
Yanlış	4	20	2	10
Boş	16	80	1	5
Toplam	20	100	20	100

Tablo 3'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin başarı testinde bulunan "Aşağıdakilerden hangisi ressam Caravaggio'nun çalışmalarından biridir?" sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte %20'sinin yanlış cevap verdiği, geri kalan %80'inin ise soruyu boş bıraktığı; son testte ise öğrencilerin %85'inin doğru, %10'unun yanlış cevap verdiği ve %5'inin soruyu boş bıraktığı görülmektedir.

Ön testte 3. – son testte ise 4. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %85 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 4. Öğrencilerin "Caravaggio'nun Aziz Thomas'ın Şüphesi isimli çalışmasında yer alan figürler aşağıdakilerden hangileridir?" sorusuna verdikleri cevapların yüzdelik (%) dağılımı

Cevap	ÖN TEST		SON TEST	
	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	1	5	15	75
Yanlış	1	5	5	25
Boş	18	90	0	0
Toplam	20	100	20	100

Tablo 4'e göre çalışma grubunda bulunan öğrencilerin "Caravaggio'nun Aziz Thomas'ın Şüphesi isimli çalışmasında yer alan figürler aşağıdakilerden hangileridir?" sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte %5'inin doğru, %5'inin yanlış cevap verdiği ve geri kalan %90'ının soruyu boş bıraktığı; son testte ise aynı soruya öğrencilerin %75'inin doğru, %25'inin yanlış cevap verdiği, soruya cevap vermeyerek boş bırakan öğrencinin olmadığı görülmektedir.

Ön testte 4. – son testte ise 1. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %70 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 5. Öğrencilerin "Caravaggio'nun Aziz Thomas'ın Şüphesi isimli çalışmasında geçen söz nedir?" sorusuna verdikleri cevapların yüzdelik (%) dağılımı

Cevap	ÖN TEST		SON TEST	
	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	0	0	18	90
Yanlış	1	5	2	10
Boş	19	95	0	0
Toplam	20	100	20	100

Tablo 5'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin "Caravaggio'nun Aziz Thomas'ın Şüphesi isimli çalışmasında geçen söz nedir?" sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte soruya doğru cevap veren öğrencinin olmadığı, %5'inin yanlış cevap verdiği ve geri kalan %95'inin ise soruyu boş bıraktığı; son testte ise soruya öğrencilerin %90'ının doğru, %10'unun yanlış cevap verdiği, soruyu cevaplamayarak boş bırakan öğrencinin bulunmadığı görülmektedir.

Ön testte 5. – son testte ise 7. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %90 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 6. Öğrencilerin “Rembrandt’ın Gece Nöbeti isimli çalışmasında yer alan küçük kızın elinde tuttuğu canlı tavuğun pençesi neyi sembolize etmektedir?” sorusuna verdikleri cevapların yüzdeler (%) dağılımı

Cevap	ÖN TEST		SON TEST	
	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	5	25	9	45
Yanlış	1	5	5	25
Boş	14	70	6	30
Toplam	20	100	20	100

Tablo 6’ya göre araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin “Rembrandt’ın Gece Nöbeti isimli çalışmasında yer alan küçük kızın elinde tuttuğu canlı tavuğun pençesi neyi sembolize etmektedir?” sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte soruya %25’inin doğru, %5’inin yanlış cevap verdiği geri kalan %70’inin soruyu boş bıraktığı; son testte ise %45’inin doğru, %25’inin yanlış cevap verdiği ve geri kalan %30’unun soruyu boş bıraktığı görülmektedir.

Ön testte 6. – son testte ise 8. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %20 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 7. Öğrencilerin “Velazquez’in ‘Aynadaki Venüs’ isimli çalışmasında aynayı tutan figür kimdir?” sorusuna verdikleri cevapların yüzdeler (%) dağılımı

Cevap	ÖN TEST		SON TEST	
	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	3	15	19	95
Yanlış	0	0	1	5
Boş	17	85	0	0
Toplam	20	100	20	100

Tablo 7’ye göre araştırmaya katılan öğrencilerin “Velazquez’in ‘Aynadaki Venüs’ isimli çalışmasında aynayı tutan figür kimdir?” sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte soruya %15’inin doğru cevap verdiği, geri kalan %85’inin ise soruyu boş bıraktığı; son testte ise %95’inin doğru, %5’inin yanlış cevap vererek tamamının soruyu cevapladığı görülmektedir.

Ön testte 7. – son testte ise 3. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %80 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 8. Öğrencilerin “Sanatçı Vermeer’in eserlerinde mekan olarak seçtiği yer genellikle neresidir?” Sorusuna verdikleri cevapların yüzdeler (%) dağılımı

Cevap	ÖN TEST		SON TEST	
	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	0	0	17	85
Yanlış	2	10	3	15
Boş	18	90	0	0
Toplam	20	100	20	100

Tablo 8'e göre çalışma grubunda yer alan öğrencilerin "Sanatçı Vermeer'in eserlerinde mekan olarak seçtiği yer genellikle neresidir?" sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte %10'unun yanlış cevap verdiği ve geri kalan %90'ının soruyu boş bırakarak cevap vermediği; son testte ise %85'inin doğru, %15'inin yanlış cevap verdiği görülmektedir.

Ön testte 8. – son testte ise 6. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %85 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 9. Öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanatçıya aittir?" sorusuna verdikleri cevapların yüzdeler (%) dağılımı

Cevap	ÖN TEST		SON TEST	
	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	0	0	6	30
Yanlış	0	0	1	5
Boş	20	100	13	65
Toplam	20	100	20	100

Tablo 9'a göre araştırmaya katılan öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanatçıya aittir?" sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde, ön testte öğrencilerin tamamının soruyu boş bıraktığı; son testte ise %30'unun doğru, %5'inin yanlış cevap verdiği ve %65'inin soruyu boş bıraktığı görülmektedir.

Ön test ve son testte 9. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %30 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 10. Öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanatçıya aittir?" sorusuna verdikleri cevapların yüzdeler (%) dağılımı

Cevap	ÖN TEST		SON TEST	
	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	0	0	6	30
Yanlış	0	0	3	15
Boş	20	100	11	55
Toplam	20	100	20	100

Tablo 10'a göre araştırmaya katılan öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanatçıya aittir?" sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte öğrencilerin tamamının soruyu boş bıraktığı; son testte ise %30'unun soruya doğru, %15'inin yanlış cevap verdiği ve %55'inin de soruyu boş bıraktığı görülmektedir.

Ön test ve son testte 10. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %30 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 11. Öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanatçıya aittir?" sorusuna verdikleri cevapların yüzdeler (%) dağılımı

Cevap	ÖN TEST		SON TEST	
	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	0	0	9	45
Yanlış	0	0	0	0

Boş	20	100	11	55
Toplam	20	100	20	100

Tablo 11'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanatçıya aittir?" sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte soruya öğrencilerin hiçbirinin doğru cevap veremediği tüm öğrencilerin soruyu boş bıraktığı; son testte ise aynı soruya öğrencilerin %45'inin doğru cevap verdiği, geri kalan %55'inin de soruyu boş bıraktığı görülmektedir.

Ön test ve son testte 11. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %45 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 12. Öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanatçıya aittir?" sorusuna verdikleri cevapların yüzdeler (%) dağılımı

Cevap	ÖN TEST		SON TEST	
	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	0	0	11	55
Yanlış	0	0	5	25
Boş	20	100	4	20
Toplam	20	100	20	100

Tablo 12'ye göre araştırmaya katılan öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanatçıya aittir?" sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte öğrencilerin tamamının soruyu cevaplamayarak boş bıraktığı, son testte ise %55'inin doğru, %25'inin yanlış cevap verdiği ve %20'sinin soruyu boş bıraktığı görülmektedir.

Ön test ve son testte 12. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %55 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 13. Öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanatçıya aittir?" sorusuna verdikleri cevapların yüzdeler (%) dağılımı

Cevap	ÖN TEST		SON TEST	
	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	0	0	20	100
Yanlış	0	0	0	0
Boş	20	100	0	0
Toplam	20	100	20	100

Tablo 13'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanatçıya aittir?" sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte soruya doğru cevap veren öğrenci olmadığı tamamının soruyu boş bıraktığı; son testte ise aynı soruya öğrencilerin tamamının doğru cevap verdiği görülmektedir.

Ön test ve son testte 13. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %100 oranında oldukça ciddi bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 14. Öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanatçıya aittir?" sorusuna verdikleri cevapların yüzdeler (%) dağılımı

Cevap	ÖN TEST		SON TEST	
	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	0	0	4	20

Yanlış	0	0	10	50
Boş	20	100	6	30
Toplam	20	100	20	100

Tablo 14'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanata aittir?" sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte öğrencilerin tamamının soruyu boş bıraktığı; son testte ise %20'sinin doğru cevap, %50'sinin yanlış cevap verdiği ve geri kalan %30'unun soruyu boş bıraktığı görülmektedir.

Ön test ve son testte 14. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %20 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 15. Öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanata aittir?" sorusuna verdikleri cevapların yüzdeler (%) dağılımı

Cevap	ÖN TEST		SON TEST	
	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	0	0	11	55
Yanlış	0	0	1	5
Boş	20	100	8	40
Toplam	20	100	20	100

Tablo 15'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanata aittir?" sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte soruya öğrencilerin tamamının soruyu boş bıraktığı; son testte ise %55'inin doğru, %5'inin yanlış cevap verdiği ve %40'ının soruyu boş bıraktığı görülmektedir.

Ön test ve son testte 15. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %55 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 16. Öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanata aittir?" sorusuna verdikleri cevapların yüzdeler (%) dağılımı

Cevap	ÖN TEST		SON TEST	
	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	0	0	2	10
Yanlış	1	5	7	35
Boş	19	95	11	55
Toplam	20	100	20	100

Tablo 16'ya göre araştırmaya katılan öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanata aittir?" sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte %5'inin yanlış cevap verdiği ve %95'inin soruyu boş bıraktığı; son testte ise %10'unun doğru, %35'inin yanlış cevap verdiği ve %55'inin soruyu boş bıraktığı görülmektedir.

Ön test ve son testte 16. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %10 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 17. Öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanata aittir?" sorusuna verdikleri cevapların yüzdeler (%) dağılımı

Cevap	ÖN TEST		SON TEST	
	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)

Doğru	0	0	14	70
Yanlış	0	0	2	10
Boş	20	100	4	20
Toplam	20	100	20	100

Tablo 17'ye göre araştırmaya katılan öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanatçıya aittir?" sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte öğrencilerin tamamının soruyu boş bıraktığı; son testte ise %70'inin doğru, %10'unun yanlış cevap verdiği ve %20'sinin soruyu boş bıraktığı görülmektedir.

Ön test ve son testte 17. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %70 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 18. Öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanatçıya aittir?" sorusuna verdikleri cevapların yüzelik (%) dağılımı

Cevap	ÖN TEST		SON TEST	
	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	1	5	14	70
Yanlış	0	0	0	0
Boş	19	95	6	30
Toplam	20	100	20	100

Tablo 18'e göre araştırmaya katılan öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanatçıya aittir?" sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte öğrencilerin %5'inin soruya doğru cevap verdiği, geri kalan %95'inin soruyu boş bıraktığı; son testte ise %70'inin doğru cevap verdiği, geri kalan %30'unun da soruyu boş bıraktığı görülmektedir.

Ön test ve son testte 18. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %65 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 19. Öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanatçıya aittir?" sorusuna verdikleri cevapların yüzelik (%) dağılımı

Cevap	ÖN TEST		SON TEST	
	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	3	15	15	75
Yanlış	0	0	1	5
Boş	17	85	4	20
Toplam	20	100	20	100

Tablo 19'a göre araştırmaya katılan öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanatçıya aittir?" sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte öğrencilerin %15'inin soruya doğru cevap verdiği, geri kalan %85'inin ise soruyu boş bıraktığı; son testte yer alan aynı soruya ise %75'inin doğru, %5'inin yanlış cevap verdiği ve %20'sinin soruyu boş bıraktığı görülmektedir.

Ön test ve son testte 19. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %60 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Tablo 20. Öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanatçıya aittir?" sorusuna verdikleri cevapların yüzelik (%) dağılımı

ÖN TEST		SON TEST	
---------	--	----------	--

Cevap	Sayı (f)	Yüzde (%)	Sayı (f)	Yüzde (%)
Doğru	1	5	12	60
Yanlış	0	0	0	0
Boş	19	95	8	40
Toplam	20	100	20	100

Tablo 20'ye göre araştırmaya katılan öğrencilerin "Aşağıdaki çalışma hangi sanata aittir?" sorusuna verdikleri cevaplara ait ortalamalar incelendiğinde ön testte öğrencilerin %5'inin soruya doğru cevap verdiği, geri kalan %95'inin soruyu boş bıraktığı; son testte ise öğrencilerin %60'ının soruya doğru cevap verdiği, geri kalan %40'ının soruyu cevaplamayarak boş bıraktığı görülmektedir.

Ön test ve son testte 20. sırada yer alan soruya verilen cevaplardan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin başarılarında %55 oranında bir artış olduğu saptanmıştır.

Öğrencilerin Ön ve Son Test Arasındaki Başarı Durumlarına İlişkin Bulgular

Tablo 21. Öğrencilerin ön ve son test arasındaki başarı durumlarının tespitine ilişkin yüzdeler dağılımı

Cevap	ÖN TEST	SON TEST
	Yüzde(%)	Yüzde(%)
Doğru	9,25	64,5
Yanlış	2,75	12,25
Boş	88	23,25
Toplam	20	100

Tablo 21 incelendiğinde öğrencilerin ön test-son test (başarı test)'inde bulunan tüm sorulara verdikleri cevaplar ele alındığında başarılarında (doğru cevap verme) %55,25 oranında pozitif yönde oldukça ciddi bir artış olduğu, yanlış cevap verme oranında 9,5 oranında negatif bir yükselmenin olduğu, soruyu boş bırakma oranında ise %64,75 oranında pozitif anlamda bir düşüşün yaşandığı görülmektedir.

Öğrencilerin Memnuniyet Anketinde Verdikleri Cevaplara İlişkin Bulgular

Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin Batı Sanatı Tarihi dersinde uygulanan drama yöntemi ile ilgili memnuniyetlerini ölçmek amacıyla uygulama sonunda verilen memnuniyet anketinde sorulara vermiş oldukları cevapların frekans ve yüzde dağılımları Tablo 22 ile Tablo 31 arasında verilmiştir.

Tablo 22. Öğrencilerin Memnuniyet Anketinde 1. sırada yer alan ifadeye vermiş oldukları cevapların yüzdeler dağılımı

Cevap	Sayı (f)	Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	3	15
Katılmıyorum	1	5
Kararsızım	0	0

Katılıyorum	3	15
Kesinlikle Katılıyorum	13	65
Toplam	20	100

Tablo 22’deki dağılım incelendiğinde memnuniyet anketinde 1. sırada yer alan “Drama yöntemi ile ilk defa ‘Batı Sanatı Tarihi’ dersinde karşılaştım” ifadesine öğrencilerin %15’inin “Kesinlikle Katılmıyorum”, %5’inin “Katılmıyorum”, %15’inin “Katılıyorum” ve geri kalan %65’inin “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde cevap verdikleri görülmektedir.

Tablo 23. Öğrencilerin Memnuniyet Anketinde 2. sırada yer alan ifadeye vermiş oldukları cevapların yüzdeler dağılımı

Cevap	Sayı (f)	Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	0	0
Kararsızım	0	0
Katılıyorum	4	20
Kesinlikle Katılıyorum	16	80
Toplam	20	100

Tablo 23’deki dağılım incelendiğinde memnuniyet anketinde 2. sırada yer alan “Drama yöntemi ile eğitim almaktan çok büyük bir zevk aldım” ifadesine öğrencilerin %80’inin “Kesinlikle Katılıyorum” ve geri kalan %20’sinin “Katılıyorum” seçeneğini işaretleyerek cevap verdikleri görülmektedir.

Tablo 24. Öğrencilerin Memnuniyet Anketinde 3. sırada yer alan ifadeye vermiş oldukları cevapların yüzdeler dağılımı

Cevap	Sayı (f)	Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	0	0
Kararsızım	0	0
Katılıyorum	4	20
Kesinlikle Katılıyorum	16	80
Toplam	20	100

Tablo 24’teki dağılım incelendiğinde memnuniyet anketinde 3. sırada yer alan “Drama yöntemi ile ‘Batı Sanatı Tarihi’ dersinde öğrendiklerimden memnun kaldım” ifadesine öğrencilerin %80’inin “Kesinlikle Katılıyorum” ve geri kalan %20’sinin “Katılıyorum” seçeneğini işaretleyerek cevap verdikleri görülmektedir.

Tablo 25. Öğrencilerin Memnuniyet Anketinde 4. sırada yer alan ifadeye vermiş oldukları cevapların yüzdeler dağılımı

Cevap	Sayı (f)	Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	0	0
Kararsızım	0	0
Katılıyorum	5	25
Kesinlikle Katılıyorum	15	75
Toplam	20	100

Tablo 25'teki dağılım incelendiğinde memnuniyet anketinde 4. sırada yer alan “Drama yöntemi ile ressam Caravaggio'nun ‘Aziz Thomas’ın Şüphesi’ isimli eserinde sahnelediği olayı detaylarıyla öğrendim” ifadesine öğrencilerin %25'inin “Katılıyorum”, %75'inin “Kesinlikle Katılıyorum” seçeneklerini işaretleyerek cevap verdikleri görülmektedir.

Tablo 26. Öğrencilerin Memnuniyet Anketinde 5. sırada yer alan ifadeye vermiş oldukları cevapların yüzdeler dağılımı

Cevap	Sayı (f)	Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	0	0
Kararsızım	1	5
Katılıyorum	3	15
Kesinlikle Katılıyorum	16	80
Toplam	20	100

Tablo 26'teki dağılım incelendiğinde Memnuniyet Anketinde 5. sırada yer alan “Drama yöntemi ile ressam Caravaggio'nun ‘Aziz Thomas’ın Şüphesi’ isimli eserini akılda kalıcı bir şekilde öğrendim” ifadesine öğrencilerin %80'inin “Kesinlikle Katılıyorum”, %15'inin “Katılıyorum”, %5'inin ise “Kararsızım” şeklinde cevap verdikleri görülmektedir.

Tablo 27. Öğrencilerin Memnuniyet Anketinde 6. sırada yer alan ifadeye vermiş oldukları cevapların yüzdeler dağılımı

Cevap	Sayı (f)	Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	0	0
Kararsızım	5	25

Katılıyorum	5	25
Kesinlikle Katılıyorum	10	50
Toplam	20	100

Tablo 27'deki dağılım incelendiğinde memnuniyet anketinde 6. sırada yer alan “Drama yöntemi eleştirel düşünme becerime katkı sağladı” ifadesine öğrencilerin %25'inin “Kararsızım”, %25'inin “Katılıyorum” ve %50'sinin “Kesinlikle Katılıyorum” seçeneklerini işaretleyerek cevap verdikleri görülmektedir.

Tablo 28. Öğrencilerin Memnuniyet Anketinde 7. sırada yer alan ifadeye vermiş oldukları cevapların yüzdeler dağılımı

Cevap	Sayı (f)	Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	0	0
Kararsızım	4	20
Katılıyorum	6	30
Kesinlikle Katılıyorum	10	50
Toplam	20	100

Tablo 28'deki dağılım incelendiğinde memnuniyet anketinde 7. sırada yer alan “Drama yöntemi hayal gücümün artmasına yardımcı oldu” ifadesine öğrencilerin %20'sinin “Kararsızım”, %30'unun “Katılıyorum” ve %50'sinin “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde cevap verdikleri görülmektedir.

Tablo 29. Öğrencilerin Memnuniyet Anketinde 8. sırada yer alan ifadeye vermiş oldukları cevapların yüzdeler dağılımı

Cevap	Sayı (f)	Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	0	0
Kararsızım	0	0
Katılıyorum	6	30
Kesinlikle Katılıyorum	14	70
Toplam	20	100

Tablo 29'deki dağılım incelendiğinde memnuniyet anketinde 8. sırada yer alan “Drama yöntemi ile öğrenilen bilgilerin daha kalıcı olacağını düşünüyorum” ifadesine öğrencilerin %30'unun “Katılıyorum” ve geri kalan %70'inin “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde cevap verdikleri görülmektedir.

Tablo 30. Öğrencilerin Memnuniyet Anketinde 9. sırada yer alan ifadeye vermiş oldukları cevapların yüzdeler dağılımı

Cevap	Sayı (f)	Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	0	0
Kararsızım	0	0
Katılıyorum	7	35
Kesinlikle Katılıyorum	13	65
Toplam	20	100

Tablo 30'daki dağılım incelendiğinde memnuniyet anketinde 9. sırada yer alan “Derslerin drama yöntemiyle işlenmesinin öğrenci başarısına daha fazla katkı sağlayacağını düşünüyorum” ifadesine öğrencilerin %35'inin “Katılıyorum” ve geri kalan %65'inin “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde cevap verdikleri görülmektedir.

Tablo 31. Öğrencilerin Memnuniyet Anketinde 10. sırada yer alan ifadeye vermiş oldukları cevapların yüzdeler dağılımı

Cevap	Sayı (f)	Yüzde (%)
Kesinlikle Katılmıyorum	0	0
Katılmıyorum	0	0
Kararsızım	4	20
Katılıyorum	5	25
Kesinlikle Katılıyorum	11	55
Toplam	20	100

Tablo 31'deki dağılım incelendiğinde memnuniyet anketinde 10. sırada yer alan “Düz anlatım yönteminin drama yöntemi kadar etkili bir anlatım biçimi olduğunu düşünmüyorum” ifadesine öğrencilerin %20'sinin “Kararsızım”, %25'inin “Katılıyorum” ve %55'inin “Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde cevap verdikleri görülmektedir.

Sonuç

Bu bölümde araştırmanın sonuçları ile bu sonuçlardan hareketle geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Öğrencilerin Ön ve Son Test Arasındaki Başarı Durumlarına İlişkin Sonuçlar;

Öğrencilerin ön test başarı düzeylerinin ortaya koyduğu bulguya göre Barok resim sanatına hazırbulunmuşluklarının oldukça düşük seviyede olduğu sonucuna varılmaktadır.

Öğrencilerin ön test başarı düzeyleri ile son test başarı düzeyleri arasındaki fark incelendiğinde, elde edilen puanlara göre başarılarında (doğru cevap verme) %55,25 oranında pozitif anlamda oldukça ciddi bir artış, yanlış cevap verme oranında 9,5 oranında negatif bir yükselmenin olduğu, soruyu boş bırakma oranında ise %64,75 gibi önemli bir oranda pozitif düşüşün yaşandığı görülmektedir. Elde edilen bu sonuç öğrencilerin ön test ve son test başarı durumları arasında önemli bir fark olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu bulgudan hareketle Batı Sanatı Tarihi dersi kapsamında uygulama konusu olarak seçilen Barok resim sanatı dönemine ilişkin verilen eğitimin, öğrencilerin başarılarında önemli bir etkiye sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin Düz Anlatım Yöntemi ile Drama Yöntemi Arasındaki Başarı Durumlarına İlişkin Sonuçlar;

Öğrencilerin son test-ön test fark oranları incelendiğinde tüm sorularda başarı düzeyinin pozitif yönde artış gösterdiği bulgulanmış ve bu bulgudan hareketle her iki öğretim yönteminin de öğrencilerin başarılarında olumlu etkisinin olduğu sonucuna varılmıştır. Ancak %100 ve %90 oranında pozitif anlamda en çok başarı artışının saptandığı soruların (tablo 5, 13) drama yöntemi kullanılarak işlenen ressam Caravaggio'nun "Aziz Thomas'ın Şüphesi" isimli eserine ilişkin sorular olduğu yine aynı esere ilişkin diğer soruların tamamında ve Barok'un anlamına ilişkin soruda da pozitif anlamda yüksek başarı artışlarının olduğu bulgulanmıştır (Tablo 1, 2, 4). Bu bulgudan yola çıkılarak Barok resim sanatı konusu içinde uygulanan drama yönteminin öğrencilerin başarılarında oldukça ciddi bir artışa sebep olarak görsellerle desteklenen geleneksel düz anlatım yönteminden daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin Memnuniyet Anketine Verdikleri Cevaplara İlişkin Sonuçlar;

Katılımcılara Barok resim sanatı konusu içerisinde drama (tablo canlandırma) yöntemi uygulanmış bu uygulama için Barok dönemin önemli ressamlarından Caravaggio'nun "Aziz Thomas'ın Şüphesi" isimli çalışması seçilmiştir. Uygulama sonrası öğrencilerin uygulanan yöntem ile ilgili görüşlerini öğrenmek amacıyla toplam 10 ifadenin yer aldığı bir memnuniyet anketi yapılmıştır.

Memnuniyet anketinden elde edilen bulgulara göre; öğrencilerin büyük çoğunluğu drama yöntemi ile ilk defa Batı Sanatı Tarihi dersinde karşılaştıklarını, drama yöntemi ile eğitim almaktan çok büyük bir zevk aldıklarını ve öğrendiklerinden memnun kaldıklarını belirtmişlerdir. Drama yönteminin eleştirel düşünme becerilerine katkı sağladığını ve hayal güçlerinin artmasına yardımcı olduğunu ifade eden katılımcılar, drama yöntemi ile ressam Caravaggio'nun "Aziz Thomas'ın Şüphesi" isimli eserinde sahnelendiği olayı detaylarıyla ve akılda kalıcı bir şekilde öğrendiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu drama yöntemi ile öğrenilen bilgilerin daha kalıcı olacağını ve derslerin drama yöntemiyle işlenmesinin öğrenci başarısına daha fazla katkı sağlayacağını düşünürken aynı zamanda düz anlatım yönteminin drama yöntemi kadar etkili bir anlatım biçimi olmadığı konusunda da hem fikirdirler. Memnuniyet anketinden elde edilen bu bilgilere göre; drama yöntemiyle yapılan öğretimin öğrencilerin başarıları ve düşünceleri üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Öneriler

- 1- Sanat eğitimi veren lisans programlarında bulunan Sanat Tarihi derslerine ait ders içerikleri farklı bilimsel disiplinleri içeren (disiplinlerarası) bir perspektif gözetilerek hazırlanmalıdır.
- 2- Sanat tarihi eğitiminde klasik öğretim yöntemlerinin yeterli kalmadığı günümüzde yeni öğretim yöntem ve yaklaşımları araştırılmalı ve farklı yöntem/lerle öğrencilere kalıcı bilginin aktarımı sağlanmalıdır.
- 3- Drama özellikle başta sanat tarihi dersleri olmak üzere uygulamalı veya teorik tüm alan derslerinde alternatif bir öğretim yöntemi olarak uygulanmalı böylelikle öğrencilerin etkili bir iletişim ortamında aktif olarak derslere katılımı sağlanmalıdır.
- 4- Yaratıcı drama etkinliklerinin sağlıklı bir şekilde uygulanabilmesi için bölümlerin içerisinde uygun ölçü ve özelliklere sahip derslikler oluşturulmalıdır.
- 5- Üniversitelerin görsel sanatlar eğitimcisi yetiştiren öğretmenlik programları ile lisansüstü programlarında dramanın seçmeli ya da zorunlu bir ders olarak yer alması gündeme getirilmeli ve ilgili kurum veya kuruluşlarca konu değerlendirmeye alınmalıdır.
- 6- Araştırmacılara lisans ve lisansüstü derslerde yaratıcı dramanın alternatif bir öğretim yöntemi olarak uygulanmasının öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkisinin araştırıldığı ve farklı değişkenlere göre klasik yöntemlerle karşılaştırmaların yapıldığı araştırmalar yapmaları önerilmektedir.

Kaynaklar

- Altınova, H. H., & Adıgüzel, Ö. (2012). Yaratıcı drama yönteminin kadınların özsaygı düzeyine etkililiği. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi*, 1(3), 145-164.
- Arel, A. (2004). Türkiye'nin Sanat Tarihi: Kuramını Arayan Bir İnceleme Alanı. *Sanat Tarihi Eğitiminin İrdelenmesi Sempozyum Bildirileri*, 1-5. İstanbul: Sanat Tarihi Derneği Yayınları.
- Bakkaloğlu, N. (2017). *İlkokul çevre konularında uygulanan yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin başarılarına, kalıcılığa ve ilgilerine etkisi*. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çelik, Ö. A., & Öztürk, A. (2013). Yaratıcı drama alanında Gavin Bolton'ın drama anlayışı. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 8(16), 1-14.
- Gümüş, G. H. (2017). *Matematik öğretiminde yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin başarılarına, tutumlarına ve öğrenmenin kalıcılığına etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Karacan, H. (2004). Akademik sanat tarihi eğitimine eleştirel bir bakış. *Sanat Tarihi Eğitiminin İrdelenmesi Sempozyum Bildirileri*, 33-38. İstanbul: Sanat Tarihi Derneği Yayınları.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. (14.Baskı). Ankara: Nobel.
- Kırıçoğlu, O. T. (2005). *Sanatta eğitim görmek, öğrenmek, yaratmak*. (3.Baskı). Ankara: Pegem A.
- Kırıçoğlu, O. T., & Strokrocki, M. (1997). *Ortaöğretim sanat öğretimi*. Ankara: YÖK/Dünya Bankası, MEGP.
- Pat, Ö. (2017). *İlkokul 3. sınıf dersinde yaratıcı drama yönteminin konuşma becerilerini geliştirmeye etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Sağlam, T. (2006). Gavin Bolton Drama-Sanat-Öğrenme. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(2).
- San, İ. (1990). Eğitimde yaratıcı drama. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 23(2), 573-582.
- San, İ. (1993, Kasım). *Sanatta yaratıcılık (Oyun, Drama)*. Yaratıcılık ve Eğitim, Türk Eğitim Derneği XVII. Eğitim Toplantısı'nda sunulmuş bildiri, 69-99. Türk Eğitim Derneği Yayınları.
- Terzi, A. (2017). *Ortaokul 6. sınıf öğrencilerinin sanat eserini kavrayışında dramanın etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.